

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 3.12.2001

58. vuosikerta

Numero 4

Sivu 5

Pihlajanmarjakoi päihitti kotipuutarhurit - tuhoeläimet 2001

Tuomikirvoista ei alkukesällä 2001 ollut tietoaakaan viljapelloilla. Kahukärpäset sen sijaan lentelivät kauramailla ja vioittivatkin niitä. Pihlajanmarjakoin toukat puolestaan kaivoivat käytäviä joka ainoaan ruiskuttamattomaan omenanraakileeseen. Mansikkapunkkien lisääntymistä jarruttivat hiukan kylmät sääjaksot. Keihäsmittarin toukat löysivät pensasmustikan.

Tänä kesänä tuomikirvoja ei viljapelloilla näkynyt, kuten kirvaennusteen ennätysalhaiset lukemat olivat jo ilmoittaneetkin. Kirvoja ei myöskään tullut ilmavirtojen mukana. Niukan alkukesän jälkeen kirvat runsastuivat paikoin, mutta niitä ei tarvinnut torjua koko kesänä.

Kahukärpäset kevätiljojen kimpussa

Etelä-Suomen myöhään kylvetyillä kaurapelloilla havaittiin jonkin verran kahukärpäsiä ja niiden aiheuttamia vioituksia. Rajut sateet myöhästyttivät monin paikoin syysviljojen kylvöä. Ennen sateita kylvetyt syysviljat ehtivät kasvaa niin, että ne kestivät paremmin kahukärpäsiä. Toisaalta sateinen sää esti kahukärpästen munintaa. Kahukärpäset näyttävät vioittaneen hyvin vähän syysviljoja.

Kesäkuun sateissa aikuistui vehnän sääskiä niillä alueilla, joilla niitä oli aiemmin ollut. Merkittäviä vahinkoja sääsket eivät kuitenkaan aiheuttaneet. Ripsiäiset sen sijaan vioittivat oraita tavanomaista enemmän.

Rapsikuoriaiskannat nousussa

Rapsikuoriaisia tavattiin kohtalaisen runsaasti rypsimailloilla. Niinpä ruusukeasteella olleilla öljykasvimailla kuoriaisen torjuntakynnykset ylittyivät. Jo vuosi sitten oli havaittavissa, että kuoriaiset runsastuvat monivuotisen hiljaiselon jälkeen. Pihlajanmarjakoi tuli ja vei

Pihlajanmarjakoita oli erittäin runsaasti ahdistelemassa omenaviljelyksiä. Suurin syy niiden runsauteen oli se, ettei pihlaja kukkinut tänä vuonna juuri lainkaan. Näin se pyrki toipumaan mahtavasta edellisvuotisesta marjomisesta. Pihlajanmarjakoin lennosta ja sopivista torjunta-ajankohdista tiedotettiin lehdistön, internetin, maatalouden sääpalvelun ja radion välityksellä. Siten ammattiviljelijät pelastivat satonsa, mutta monilla kotipuutarhureilla ruiskutukset jäivät tekemättä.

Keihäsmittari maisteli marjapensaita

Keihäsmittarin viime vuonna alkanut runsas esiintyminen jatkui edelleen tänä vuonna. Mittarin toukkia löytyi herukan lisäksi vadelmasta ja pensasmustikasta sekä satunnaisesti muistakin kasveista.

Sen sijaan herukanrataspunkin marjanviljelijät ovat saamassa kuriin. Tuholaista löydettiin havaintopaikoilla herukan lehdistä selvästi aikaisempia vuosia vähemmän. Herukkakoita oli puolestaan yleisesti enemmän kuin herukan silmukoita.

Mansikkapunkki oli joukoittain liikkeellä jo toukokuussa, mutta alkukesän kylmät jaksot hillitsivät sen lisääntymistä. Mansikkamailla ei ollut luteita kovinkaan paljon, ja myös vattukärsäkkäiden vioitukset jäivät melko vähäisiksi. Silmuja ja raakileita vioittavaa vattukoita esiintyi edelleen vadelmaviljelyksillä.

Porkkanakemppi vauhdissa

Porkkanaviljelyksillä jouduttiin torjumaan porkkanakemppejä useita kertoja erityisesti Satakunnassa ja Lounais-Hämeessä. Sen sijaan porkkanakärpäsen vioituksia oli samoilla viljelyksillä hyvin vähän.

Kaalikoita tuli pyydyksiin Etelä-Suomen ja Pohjanmaan havaintopaikoilla pitkin kesää. Kaalikoi pystyy todennäköisesti talvehtimaan Vaasan seudulla, ja sitä on tullut pieniä määriä myös ilmavirtojen mukana etelästä. Mainittavia vahinkoja kaalikoin ei todettu aiheuttaneen. Hernekääriäisen lento alkoi Etelä-Suomen rannikolla 26. kesäkuuta, ja torjuntakynnykset ylittyivät kesä-heinäkuun vaihteessa. Noin viikkoa myöhemmin torjuntakynnykset ylittyivät Satakunnassa. Hämeessä hernekääriäisiä tuli pyydyksiin kohtalaisesti.

Myös etanat lisääntyivät hoitamattomilla alueilla ja tiheissä kasvustoissa. Hämminkiä herätti Ahvenanmaalle asettunut isokokoinen ja punaruskea espanjansiruetana, jota on havaittu jo Etelä-Suomenkin rannikkoalueilla. Tämä etana viihtyy joutoalueilla, kesantomaille ja avokomposteissa. Se talvehtii munana, mutta leutoina talvina myös nuoret yksilöt pysyvät hengissä. Lähes espanjansiruetanan kokoinen on mustanharmaa ukkoetana.

Irmeli Markkula

Lisätietoja: Koetoiminta ja käytäntö 4/2001: 5
sähköposti irmeli.markkula@mtt.fi
puhelin (03) 4188 2593, 040 551 7561